כז: המביא אשם פרק שישי כריתות

מסורת הש"ס

עין משפט נר מצוה

לא א מיי' פ"ג מהלכות שגגות הלכה ג ופי' כדרש כשם לב ב מיי' פ"ח מהלכות מילה הלכה ט: לג ג מיי' פ"ד מהלכות מעילה הלכה ה: לד ד מיי' פ"ד מהלכות שגגות הלכה ט: לה ה מיי' פ"ד מהל' מעילה הלכה ה: לו ו מיי' פ"ו מהל' שגגות הלכה ט: לז ז מיי' שם הלי"א ופי"ח מהלכות שחיטה הל' ט"ו: לח ח מיי' פ"ד מהל' שגגות הלכה ט"ו:

מוסף רש"י

ד"ה ר' קרבנו. אפר נפת חטות יבי' וכשלא נתן קרבנו (ויק' ה' ו). שהפריש אבוי מן הקלה. מן פגירה קלה שעבר. כגון שנתקו הגעזות ושנפגמו כיתר. על החמורה. שהכן חטת. כגון שחטל חלב חם או שנתחייב מיתות כ"ד מיתות (שם). ת"ל קרבנו. ולא נפץ שהרי אין מגלח נזיראתו. (שם). ממעל. מן שהיו חולין נירין והפרים לבני מעות שהוקדש כי מהקלה. מעות ולא למר כהמה ש"מ רבי מעות היו ממגלח (שם כ"ו). ת"ל קרבנו. ולא כבש יפיל קרבנו. בקרבנו הוא יוצא מי. ולאיש דבעים ליה מקרבנו קמ"ל (שם כה:). מן הקלה על הקלה. מבהמה שנעשת בשחיטה נפגמו (שם). מן החמורה על החמורה. מחלב לדם. מחיבי מיתות בזוכוב (שם). שכן אם הפריש בהמה על שחטל בשוב. והביאה שחלב. שחטל בשוב. שהרי לא מעל. לפי שהוא קבוצת הגוף ולא מקבל לו לשלוחה לחולין לפיקר לא כיפר ולתותרין (ויק' ה' ו). דכיון דלא מעל כמוהו נמי לא מכפר (ויק' ה' ו). שהרי מעל וכיפר. דכיון דלקח בהן חטאת שלא הוקדש לחולין ומעל. וכיון דמעל כי לתותרין וכפר לא מכפר. ת"ל קרבנו על חטאתו. לעולם לא כיפר עד שיהא קרבנו לשם חטאת. שלמים שחטן שלא לשמן (שם).

שיטה מקובצת

ס) בני אהרון לא יביאנו מחשא עד חטא: ע) קרבנו. עיין מנחות דף ג': ג) שהפריש אבוי אפר: ן) שיהא קרבנו לשם חטאו יכול אות ה' נמחק: פ) הדם או על: ו) החלב הרי לא אות עי נמחק: ו) הקלה או כן החמורה את ר נמחק: ק) מן חיטה או עי חיטת שכן אם ל"ש: ש) חיטת אות ש' נמחק: ר) משני להו מעיל: ש) נמי צייתי קו"ל את מי נמחק: ת) בשבה או שעירה דפריש כשבה ושעירה ונסתאב תסתאב לא יביא עוף הפרוש עוף שאין לעוף פדיון: הפרוש כשבה או שעירה ונסתאב אם רצה יביא בדמיה עוף אם העני וא"ת למה תבא רצה לעיל לא תבא ליה ושמא משום דבעי למיתני בעוף א יביא תבא הכא אם רצה א"נ כשום דכריתא אינא קרא מחטאתו למדרש דאם הפריש כבש יביא עוף עוף יביא שעירית איירי בהפריש מעות ולא בהפריש עוף האיכא למידק מדקתני בכולהו אי עוף אי שעירה ולא קתני אי עוף אי כבש ושעירה ולא קאמר יפלו מעות לנדבה: וי"ו האיכא מאי שנעא בהכי דלא כתיב על חטאתו נמי בהפריש עוף העשיר יביא עוף ולא יפלו מעות לנדבה: ואם תאמר אי עשירית האיפה בראקדיש והלין מעות יפלו ליה קאמר יפלו מעות לנדבה קשה לא לתותן מחטאתו רק נבי עוף ומאמר המדבר עוף מייתי עשירית האיפה כיש מדבי כשבה עוף הפרוש עוף שאין לעוף פדיון: הפרוש כשבה או שעירה ונסתאב לא יביא עוף הפרוש עוף ואם רצה יביא בדמיה עוף אם העני וא"ת למה תבא רצה לעיל לא תבא ליה ושמא משום דבעי למיתני בעוף א יביא תבא הכא אם רצה א"נ כשום דכריתא אינא קרא מחטאתו למדרש דאם הפריש כבש יביא עוף עוף יביא שעירית איירי בהפריש מעות ולא בהפריש עוף האיכא למידק מדקתני בכולהו אי עוף אי שעירה ולא קתני אי עוף אי כבש ושעירה ולא קאמר יפלו מעות לנדבה: וי"ו האיכא מאי שנעא בהכי דלא כתיב על חטאתו נמי בהפריש עוף העשיר יביא עוף ולא יפלו מעות לנדבה: ואם תאמר אי עשירית האיפה בראקדיש והלין מעות יפלו ליה קאמר יפלו מעות לנדבה קשה לא לתותן מחטאתו רק נבי עוף ומאמר המדבר עוף מייתי עשירית האיפה כיש מדבי כשבה עוף הפרוש עוף שאין לעוף פדיון: הפרוש כשבה או שעירה ונסתאב לא יביא עוף הפרוש עוף ואם רצה יביא בדמיה עוף אם העני וא"ת למה תבא רצה לעיל לא תבא ליה ושמא משום דבעי למיתני בעוף א יביא תבא הכא אם רצה א"נ כשום דכריתא אינא קרא מחטאתו למדרש דאם הפריש כבש יביא עוף עוף יביא שעירית

מתני' ס"המפריש חטאתו ומת לא יביאנו בנו תחתיו ע"א **אל תבא אפי'** הפריש על חלב שאכל אמש לא יביאנה על חלב שאכל היום שנאמר ג' קרבנו על חטאתו עד שיהא קרבנו לשם חטאתו: **גמ'** מנא ה"מ ג' דת"ר קרבנו בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו יכול לא יצא בקרבן אביו בבהמה שהפריש אביו מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה אבל יוצא בקרבן שהפריש אביו מן הקלה על הקלה או מן החמורה על החמורה ת"ל קרבנו בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו יכול לא יצא בקרבן אביו בבהמה שהפריש אפילו מן הקלה על הקלה או מן החמורה על החמורה ישהרי אין מגלח נזירותו על בהמה שהפריש אביו אבל יוצא במעות שהפריש אפילו מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה שהרי אדם מגלח נזירותיו על מעות שהפריש אביו בזמן שהן סתומים ולא בזמן שהן מפורשין תלמוד לומר קרבנו בקרבנו הוא יוצא ואין יוצא בקרבן אביו יכול לא יצא אפי' במעות שהפריש ג' אפילו מן הקלה על הקלה או מן החמורה על החמורה אבל יוצא בקרבן

מתני' מי שהפריש שני כבשים לאשמו ומת ולא ידע איזה מהן מת ואיזה מהן קיים יקריבו שניהם ויצאו לרעות עד שיפול בהן מום ויקרבו ויפלו לנדבה: **גמ'** מנא הני מילי אמר רב יהודה אמר שמואל דאמר קרא ויקח מכל עדת בני ישראל שני שעירי עזים לחטאת ושעיר אחד לעולה מה לחטאת שני שעירים אף לעולה שני שעירים ומה לעולה שעיר אחד אף לחטאת שעיר אחד ומה לחטאת שעיר אחד שנתערב בשנים אחרים יצא לרעות עד שיפול בו מום ויקרב ויפל לנדבה אף לעולה שעיר אחד שנתערב בשנים אחרים יצא לרעות עד שיפול בו מום ויקרב ויפל לנדבה: **מתני'** מי שהפריש שני כבשים לאשמו ומת אחד מהן ואינו יודע איזה מת כבש נגיד כבשה ושעירה (ויקרא ה) מחטאתו דמשמע מקצת מחטאתו לומר מה העני יביא עוף ממקצת דמיו הלכך עוף כתיב (שם) מחטאתו דמשמע לחם העני יביא עוף ממקצת דמי עוף עשירית האיפה וגבי עשירית האיפה כתיב (שם) על מחטאתו דמשמע לחם העשיר יביא כבשה או עוף על מחטאתו: **מחטאתו** כגון שהעני: **שלין לעוף פדיון.** שפדיון לא נאמר אלא בבהמה: **מחטאתו** דמשמע מקצת מחטאתו לומר מה העני יביא עוף ממקצת דמיו הלכך עוף כתיב (שם) מחטאתו דמשמע לחם העני